

**PERUSTUSLAKIVALIOKUNNAN
LAUSUNTO 2/2003 vp**

**Lakialoite laiksi edustajanpalkkiosta annetun
lain 1 §:n muuttamisesta**

Valtiovarainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 28 päivänä toukokuuta 2003 lähettäessään lakialoitteen laiksi edustajanpalkkiosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (LA 45/2003 vp — Timo Kalli /kesk ym.) valmistelevasti käsiteltäväksi valtiovarainvaliokuntaan samalla määrännyt, että perustuslakivaliokunnan on annettava asiasta lausunto valtiovarainvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- eduskunnan hallintojohtaja Kari T. Ahonen
- lainsäädäntöneuvos Eero J. Aarnio, oikeusministeriö
- professori Mikael Hidén
- professori Kaarlo Tuori.

LAKIALOITE

Aloitteessa ehdotetaan muutettavaksi edustajanpalkkiosta annettua lakia niin, että eduskunnan palkkiotoimikunta tekee lopullisen päätöksen kansanedustajalle eduskuntatyöstä maksettavan palkkion määrästä. Nykyisin edustajanpalkkion vahvistaa eduskunnan kansliatoimikunta palkkiotoimikunnan ehdotuksesta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 15.6.2003.

Lakialoitteen säätämisyjärjestysperusteluissa viitataan perustuslakivaliokunnan lausuntoon siitä uudistuksesta, jossa toteutettiin nykyinen järjestelmä edustajanpalkkion vahvistamisesta, ja todetaan, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Uuteen vuoden 2000 perustuslakiin ei sisälly säännöksiä edustajanpalkkiosta. Valiokunta on tämän vuoksi pian perustuslain voimaantulon jälkeen katsonut olevan pitkälti lainsäätäjän harkinnassa, kuinka tarkasti edustajanpalkkiosta

säädetään lailla. Valiokunnan kannanoton mukaan valtiosäännöstä ei aiheudu estettä sille, että edustajanpalkkiolaissa säädetään vain edustajanpalkkion määräytymismenettelystä mutta ei sen suuruuden perusteista (PeVL 15/2000 vp, s. 2/I).

Lakialoitteessa ehdotettu menettely edustajanpalkkion määräämiseksi merkitsee, että eduskunta irrotetaan kokonaan tästä päätöksenteosta ja asian ratkaisee lopullisesti eduskunnan puhemiesnimeä palkkiotoimikunta. Perustuslaista ei ole johdettavissa vaatimusta, jonka mukaan lopullisen palkkiopäätöksen tekemisen tulisi kuulua eduskunnalle tai kansanedustajista koostuvalle eduskunnan toimielimelle. Päätöksenteon uskominen nykyisennaiselle eduskunnan palkkiotoimikunnalle ei myöskään ole ristiriidassa kansanedustajien riippumattomuusvaatimuksen kanssa, joten lakiehdotus ei ole valtiosääntöoikeudellisesti ongelmallinen.

Valiokunta piti edustajanpalkkiolain vuoden 2000 muutoksessa valtiosääntöoikeudellisesti tärkeänä, että edustajanpalkkio nähdään yhtenä takeena perustuslain 29 §:n mukaisen kansan-

edustajan riippumattomuuden toteutumiselle. Edustajanpalkkiolla turvataan lisäksi yleisemminkin eduskunnan toimintaedellytyksiä. Näiden seikkojen vuoksi edustajanpalkkiolain 1 §:ssä säädetään palkkiopäätöksen oikeudellisenä edellytyksenä, että kansanedustajille maksetaan edustajantoimen asianmukaisen hoitamisen vaatima palkkio. Tätä edustajanpalkkion suuruudesta päättämisen kannalta oleellista säännöstä ei ehdoteta muutettavaksi lakialoitteessa.

Lausunto

Lausuntonaan perustuslakivaliokunta esittää,

että lakiehdotus voidaan käsitellä tavalisen lain säätämisjärjestyksessä.

Helsingissä 5 päivänä kesäkuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Kimmo Sasi /kok
vpj. Arja Alho /sd
jäs. Leena Harkimo /kok
Anne Huotari /vas
Roger Jansson /r
Miapetra Kumpula /sd
Annika Lapintie /vas
Reino Ojala /sd

Klaus Pentti /kesk
Markku Rossi /kesk
Simo Rundgren /kesk
Arto Satonen /kok
Seppo Särkiniemi /kesk
Ilkka Taipale /sd
vjäs. Veijo Puhjo /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Jarmo Vuorinen.